

На основу члана 35. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - исправка, 108/13, 142/14, 68/15 - др.закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19 и 149/20, 118/21, 118/21- др.закон, 138/22 и 92/23)

Министар финансија доноси

УПУТСТВО ЗА ПРИПРЕМУ БУЏЕТА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЗА 2025. ГОДИНУ И ПРОЈЕКЦИЈА ЗА 2026. И 2027. ГОДИНУ

У складу са чланом 35. Закона о буџетском систему буџетски корисници, на основу овог упутства, припремају предлог финансијског плана, за 2025. годину, са пројекцијама за 2026. и 2027. годину.

1. Основне економске претпоставке и смернице за припрему предлога финансијског плана буџетског корисника и нацрта буџета Републике Србије са средњорочним пројекцијама

Координиране мере фискалне и монетарне политике захваљујући којима је у претходном периоду очувана макроекономска стабилност и креиране резерве за случај шокова, заједно са широко распрострањеним СДИ и убрзаном изградњом инфраструктуре, омогућили су привреди да успешно амортизује ефекте вишедимензионалне кризе која траје већ четири године. Србија је током претходног периода успела да сачува стабилност своје економије и поверење потрошача и инвеститора, о чему сведочи и позитивна оцена ММФ током разговора приликом трећег разматрања резултата спровођења договореног економског програма у оквиру стендбај аранжмана, као и најновија оцена агенције Standard and Poor's која је током априла побољшала изгледе за повећање кредитног рејтинга са стабилних на позитивне, што је индикација да би Србија у наредних годину дана могла по први пут да достигне инвестициони рејтинг. Економска активност је у 2023. години наставила да расте по стопи од 2,5%, што је у потпуности у складу са иницијалном пројекцијом Министарства финансија. Инфлација је од априла претходне године на силазној путањи и већ се у октобру вратила на једноцифрен ниво. Наставак раста извозне активности упркос смањеној спољној тражњи, уз нижи увоз као последицу пре свега пада цена енергената, резултирали су рекордно ниским учешћем дефицита текућег рачуна платног биланса у БДП у 2023. години од 2,6%. Фискална кретања у 2023. години била су боља од очекиваних, уз дефицит на нивоу опште државе који је износио 2,2% БДП и наставак опадајуће путање у погледу учешћа јавног дуга у БДП.

Према подацима РЗС, раст БДП у првом кварталу 2024. године износио је 4,7% мг., што је за 0,8 п.п. изнад иницијалне пројекције Министарства финансија за овај период, а која је подразумевала путању раста БДП од 3,5% у 2024. години. Боља кретања од очекиваних у првом кварталу, уз убрзање инвестиционог циклуса, главни су разлози ревизије привредног раста у 2024. години, за који Министарство финансија процењује да ће износити 3,8% уз матрицу ризика коју оцењујемо као благо асиметричну навише. Посматрано са производне стране, раст БДП у првом кварталу 2024. године био је вођен услужним сектором, који је остварио раст од 5,0% мг. Повећање економске активности забележено је код свих услужних

делатности, а најзначајнији допринос дошао је од сектора трговине, саобраћаја и туризма који је забележио раст од 7,3% мг., као и од ИКТ и стручно-техничких услуга које су биле веће за 6,1% и 5,9%, респективно. Упркос смањеној спољној тражњи и ремонту капацитета у НИС, индустријска производња је забележила раст од 2,9% мг. у првом тромесечју, захваљујући пре свега активирању нових производних капацитета. Грађевинарство је било веће за 14,2% мг. услед наставка реализације инфраструктурних пројеката, као и раста приватних инвестиција, док је пољопривреда имала неутралан допринос расту БДП. Посматрано по агрегатима употребе, раст БДП у првом кварталу 2024. године у потпуности је био опредељен домаћом тражњом. Раст реалног расположивог дохотка одразио се на убрзање приватне потрошње, која је била већа за 4,4% мг. Истовремено, инвестиције у основне фондове оствариле су раст од 7,3% мг. захваљујући пре свега већим грађевинским радовима, али и убрзању приватних инвестиција. Наставак снажног раста извоза услуга уз активирање нових производних капацитета сектора која производе разменљива добра резултирао је реалним растом извоза, који је у првом кварталу 2024. године износио 1,1% мг., упркос и даље слабој спољној тражњи. Истовремено, раст увоза услуга, уз већи увоз опреме и потрошне робе одразио се на раст реалног увоза који је износио 3,2% мг.

Полазећи од текућих трендова у погледу кретања привредне активности, узимајући у обзир донете мере економске политике, ефекте наставка реализације инфраструктурних пројеката додатно подржаних новим инвестиционим циклусом у оквиру програма „Скок у будућност – Србија 2027”, уз уважавање економских изгледа најважнијих спољнотрговинских партнера, Министарство финансија очекује раст БДП у 2024. години од 3,8%, што је ревизија навише за 0,3 п.п. у односу на претходну пројекцију. Матрицу ризика привредног раста у 2024. години оцењујемо као благо асиметричну навише, будући да би наставак трендова из првих пет месеци и током остатка године, резултирао растом БДП од 4,0%. Међутим, узимајући у обзир неизвесност у погледу овогодишње пољопривредне сезоне, услед пресудног утицаја временских прилика током лета на род кукуруза и индустријског биља, али и поштујући принцип конзервативизма, у овом тренутку процена привредног раста у 2024. години ревидирана је на 3,8%.

Очекивана кретања реалног сектора у 2025. години узимају у обзир актуелне економске трендове и изгледе за Србију и међународно окружење. Влада ће и у наредном периоду водити одговорну и предвидиву фискалну политику, синхронизовану са монетарном политиком и фокусирану на минимизирање негативних економских последица повећаних геополитичких тензија, али и на лоцирању нових извора раста. У овом макроекономском оквиру пошло се од претпоставка да неће доћи до даље ескалације војних сукоба и додатног заостравања међународних економских и политичких односа, да ће цене енергената остати на приближно истом нивоу као и тренутне, уз очувану сигурност снабдевања домаћих произвођача и потрошача, као и да неће доћи до значајнијих поремећаја на страни спољне тражње, пре свега у погледу споријег опоравка економије ЕУ као нашег најважнијег спољнотрговинског партнера. Такође, очекује се наставак стабилног прилива СДИ које ће обезбедити трансфер знања и технологија, као и нове продајне канале домаћим произвођачима. Неизвесност присутна код пројекција остаје висока због природе и обима шокова на глобалном нивоу. Канали преко којих они могу потенцијално деловати на домаћу привреду су бројни, често ланчано повезани, а сама јачина потенцијалних шокова је таква да у великој мери могу утицати на средњорочна кретања.

У 2025. години очекује се убрзање раста БДП на 4,2%. Посматрано по агрегатима употребе раст БДП у 2025. години биће у потпуности опредељен домаћом тражњом која ће дати позитиван допринос расту БДП од 5,1 п.п. Очекивано реално повећање зарада, како у приватном тако и у јавном сектору, већа запосленост и даљи раст пензија резултираће растом реалног расположивог дохотка становништва, што ће се одразити на раст приватне потрошње који би требао да износи 3,9%. Благи позитиван допринос расту БДП у 2025. години доћи ће и од државне потрошње за коју се очекује повећање од 2,1%. Убрзање реализације започетих капиталних инфраструктурних пројеката и почетак новог инвестиционог циклуса планираног програмом „Скок у будућност – Србија 2027”, уз наставак стабилног прилива СДИ и високу профитабилност домаће привреде из претходног периода резултираће растом инвестиција од 7,7% у 2025. години. Постепени опоравак спољне тражње уз активирање нових извозно оријентисаних капацитета као резултат ефектуирања СДИ, обезбедиће стабилан раст реалног извоза од 7,9%, што је нешто спорије од очекиваног раста увоза (8,0%), тако да ће допринос нето извоза остати негативан (-0,9 п.п.). Посматрано са производне стране, у 2025. години очекује се повећање креиране БДВ код свих привредних сектора. Услужни сектор ће у 2025. години имати улогу доминантног носиоца раста економске активности. Раст би требало да буде диверсификован и остварен у готово свим услужним делатностима, а посебно снажан у трговини и саобраћају, туризму и угоститељству, уз наставак добрих резултата у ИКТ сектору и стручно техничким услугама. Индустрија ће наставити са растом и током 2025. године уз повећање од 4,4%, пре свега услед активирања нових производних капацитета и очекиваног опоравка спољне тражње, уз очувану стабилност производње у електро-енергетском сектору. Процењује се да ће стабилан раст забележити и грађевинарство услед наставка извођења започетих инфраструктурних радова али и реализацији нових грађевинских пројеката. За сектор пољопривреде, а под претпоставком просечних агрометеоролошких услова у 2025. години, пројектован је благи раст од 0,2%.

Тржиште рада карактерише наставак позитивних кретања и током 2024. године која се огледају у расту зарада и запослености пре свега у приватном сектору, а која су додатно подржана већим зарадама и запослености у јавном сектору. Основу за овакву динамику на тржишту рада омогућила је, изнад свега, стабилност у којој се налази наша економија, упркос глобалним неизвесностима, и с тим у вези остварен виши од очекиваног раста БДП, али и рекордни ниво СДИ. Поред тога позитивна кретања резултат су континуираног рада креатора политика на побољшавању услова рада, унапређивању институција тржишта рада, подстицању запошљавања и укључивања на тржиште рада теже запошљивих лица, као и подршке регионалној и локалној политици запошљавања. Према подацима Анкете о радној снази у првом кварталу 2024. године настављају се позитивна кретања, па је тако у односу на исти квартал претходне године повећан број запосленог становништва (15 и више година) за 2,1%, уз смањење незапосленог дела становништва за 4,8%. Позитивна кретања на тржишту рада потврђује и раст стопе запослености у овом периоду за 1,4 п.п., на 50,9% у Q1 2024. године, као и смањење стопа незапослености за 0,6 п.п., на 9,4% и становништва ван радне снаге за 1,2 п.п. У овом периоду забележено је повећање броја формално запослених лица за 59,5 хиљада лица као и благи раст неформалне запослености за 2,2 хиљаде лица. Структурна побољшања на тржишту рада у овом периоду огледају се пре свега у смањењу стопе незапослености жена за 0,7 п.п. на 9,7%, као и смањењу стопе незапослености младог становништва за 0,4 п.п. на 24,5%, док је стопа неформалне запослености била мања за 0,2 п.п. и износила је 12,1%. Према подацима Централног регистра обавезног социјалног осигурања, у периоду јануар–мај

2024. године, просечан број запослених био је већи за 0,6%, у поређењу са истим периодом претходне године, чему је пре свега допринео раст запослености у приватном сектору од 0,6%, односно за 10,9 хиљада лица, док је у јавном сектору раст износио 0,3%, односно 1,8 хиљада. У овом периоду, најснажнији секторски допринос расту запослености долази од здравства и научно-техничких делатности, а позитиван допринос дали су и сектори грађевинарства, ИКТ, услуга смештаја и уметност, забава и рекреација. У прва четири месеца 2024. године просечна нето зарада је износила 95.873 динара, и била је номинално већа за 15,0%, а реално за 9,0%. У овом периоду реални раст зарада у приватном сектору је износио 9,1%, док је у јавном сектору износило 8,9%. На повећање зарада у јавном сектору утицала је одлука Владе о повећању зарада од 10% од јануара 2024. године, али и одлука о повећању зарада просветним и делу здравствених радника од 5,5% од краја 2023. године. Повољној динамици зарада допринело је и ефектуирање политике пореског растеређења зарада из претходног периода, које је праћено повећањем минималне цене рада која је од 2024. године увећана за 17,8% и износи 271,00 динара по радном часу, а са циљем унапређења животног стандарда лица са најнижим примањима.

У наредном периоду очекује се да ће тржиште рада задржати позитивно кретање, у складу са добрим трендовима основних макроекономских показатеља. Креатори јавних политика континуирано доносе мере усмерене на унапређивање радне снаге у погледу квалитета, као и на улагање у људски капитал, све у циљу лакшег општег запошљавања, а нарочито у оном делу привреде који има већу додату вредност. Досадашњу успешност ових мера потврђују подаци о порасту броја запослених у периоду од 2014. до закључно са периодом јануар–мај 2024. године у сектору ИКТ за 58.964 и научно-техничким делатностима за 52.669 лица. Наставиће се досадашње политике усмерене на смањивање броја запослених у сивој зони и њихов прелазак у контингент формално запослених, чиме би се побољшали њихови услови рада, а што би имало и позитиван ефекат на приходе буџета. У средњорочном периоду очекују се позитивни ефекти мера активне политике запошљавања, преквалификација и подршке социјалном предузетништву, чиме ће се олакшати доступност радних места социјално рањивим категоријама друштва и тиме додатно обезбедити инклузивност привредног раста. У складу с тим у средњем року пројектује се смањивање стопе незапослености и наставак реалног раста зарада. У приватном сектору очекује се да раст зарада прати раст продуктивности, док ће зараде у јавном сектору расти у складу са фискалним правилима.

Од априла 2023. године, у складу са очекивањима, међугодишња инфлација је на опадајућој путањи, и у мају је ушла у границе циља и износила је 4,5%. На смиривање инфлације, кључни допринос долази од успореног раста цена хране, и изласка из обрачуна прошлогодишњег поскупљења електричне енергије. Истовремено, базна инфлација (мерена променом индекса потрошачких цена по искључењу хране, енергије, алкохола и цигарета), је била нешто виша и износила је 5,0% и била је вођена растом цена услуга. Узимајући у обзир даље смањење глобалних инфлаторних притисака, као и досадашњи дезинфлаторни утицај рестриктивних монетарних мера, НБС је оценила да су се створили услови за почетак ублажавања монетарне политике путем смањења референтне каматне стопе. Тако, као резултат, пре свега, смиривања инфлације у претходним месецима и њеног повратка у границе циља у мају 2024. године, НБС је у јуну донела одлуку да смањи референтну каматну стопу за 25 базних поена на 6,25%, као и стопу на депозитне олакшице на 5,00% и стопу на кредитне олакшице на 7,50%. Значајан допринос ублажавању инфлаторних притисака имала је и релативна стабилност курса динара према евр, која је очувана захваљујући правовременим

девизним интервенцијама НБС и добро вођеном макроекономском политиком. Према пројекцији инфлација ће до краја 2024. године наставити да се креће опадајућом путањом, а од следеће године се очекује њено кретање близу централне вредности циља. Таквом кретању инфлације највише ће допринети ефекти досадашњег заоштравања монетарних услова и пад инфлационих очекивања, као и слабљење глобалних трошковних притисака, даље успоравање увозне инфлације и још увек слаба екстерна тражња. Неизвесност остваривања пројекције инфлације највећим делом потиче из међународног окружења, као и од утицаја геополитичких односа на светске цене енергената и других примарних производа.

Укупан обим спољнотрговинске робне размене у 2023. години износио је 65,5 млрд евра и смањен је за 1,7%, пре свега као последица пада увоза док је извоз наставио са растом. Упркос смањеној екстерној тражњи робни извоз забележио је раст од 3,7%, пре свега као резултат повећања производних капацитета привреде. Са друге стране, дошло је до пада робног увоза од 5,5%, који је пре свега последица пада цена енергената, али и мање увезене количине услед стабилизације домаћег енергетског сектора. Треба напоменути и да је у 2022. години донета одлука о формирању стратешких резерви енергената у условима растуће неизвесности у међународном окружењу, које су и попуњене исте године, те је и то условило висок базни ефекат. Ово се нарочито односи на гас и попуњавање складишта природног гаса „Банатски двор”. Оваква кретања условила су да је у 2023. години дефицит робне размене смањен у односу на 2022. годину за чак 3,2 млрд евра. Нешто преко 60% смањења дефицита робне размене последица је пада дефицита у размени енергената са иностранством. Током првих пет месеци 2024. године, обим спољнотрговинске размене је повећан за 0,9%, и износио је 27,9 млрд евра. У овом периоду, извоз робе је вредео 12,2 милијарде евра, што је повећање од 0,6% мг. У оквиру прерађивачке индустрије забележен је раст извоза од 4,0% мг. (прираст од 408,9 мил. евра), уз забележен раст у 11 од 23 делатности. Највећа повећања у оквиру прерађивачке индустрије регистрована су у извозу основних метала (59,8%), затим код саобраћајних средстава (58,7%), као и у електронској (33,3%) и металској индустрији (8,6%). Пољопривреда је упркос забележеном значајном паду цена пољопривредних производа на светском тржишту, остварила раст од 51,4%, услед добре пољопривредне сезоне у претходној години и базног ефекта. Истовремено, увоз робе у истом периоду износио је 15,7 милијарди евра, што је раст од 1,2% мг. Посматрано према економској намени, расту робног увоза допринело је повећање раста увоза потрошне робе и опреме, док је у супротном смеру деловала редукација увоза репроматеријала. Увоз опреме и потрошне робе забележио је раст од 20,0% и 9,5%, респективно (прираст од 350,0 и 282,2 мил. евра), док је са друге стране, увоз репроматеријала смањен за 6,1%, односно 551,8 мил. евра. Посматрано по областима, највећи позитиван утицај на вредност увоза имао је виши увоз у нафтној и металској индустрији, затим код производње осталих саобраћајних средстава, као и у аутомобилској и прехрамбеној индустрији. Пад увоза репроматеријала последица је, са једне стране, пада увозних цена, али и пада увезених количина енергената. Пројекцијом за 2025. годину предвиђено је побољшање спољнотрговинских токова које се заснива на ширењу производних капацитета у делатностима разменљивих добара, јачању конкурентности на међународном тржишту и освајању нових тржишних ниша. Очекује се да ће досадашњи интензивирани инвестициони циклус уз опоравак спољне тражње имати утицај на извозну активност и учинити је динамичнијом од увозне тако да се очекује раст робног извоза у еврима у 2025. години од 10,7% и увоза за 9,6%.

Прилог 1 – Пројекција основних макроекономских индикатора

	2024	2025
Стопа реалног раста БДП, %	3,8	4,2
БДП у текућим тржишним ценама (у млрд динара)	8.946,2	9.628,9
Стопа номиналног раста БДП, %	9,8	7,6
Извори раста: процентне промене у сталним ценама		
Лична потрошња	4,5	3,9
Државна потрошња	2,4	2,1
Инвестиције у основна средства	8,9	7,7
Извоз робе и услуга	7,0	7,9
Увоз робе и услуга	8,6	8,0
Раст БДВ по секторима и нето пореза, %		
Пољопривреда	-0,8	0,2
Индустрија	2,8	4,4
Грађевинарство	9,1	8,4
Услуге	4,0	4,1
Нето порези	3,6	3,9
Кретање цена, %		
БДП дефлатор	5,7	3,3
Потрошачке цене (годишњи просек)	4,9	3,5
Фискални индикатори, % БДП		
Фискални резултат сектора државе	-2,2	-2,5
Консолидовани приходи	42,7	42,6
Консолидовани расходи	44,9	45,1
Бруто дуг сектора државе	52,0	51,6

Иновирани фискални оквир за 2024. годину

Фискални оквир за 2024. годину планиран је узимајући у обзир неизвесност како на домаћем тржишту, тако и у међународном окружењу. Планирању се приступило опрезно, како би се оставио неопходан простор за буџетске интервенције у случају неповољних догађаја. Макроекономским оквиром за 2024. годину било је предвиђено умерено убрзање економске активности, у односу на 2023. годину, уз постепено смиривање стопе инфлације, што би, поред осталог, деловало и на повећање реалне потрошње.

У претходном периоду, била су неопходна значајна буџетска издвајања у циљу обезбеђења енергетске сигурности. Део фискалног напора био је усмерен и на очување животног стандарда грађана. Мере спроведене крајем 2023. утицале су на планирање фискалног оквира за 2024. годину. Тако је крајем претходне године спроведено повећање зарада запосленима у просвети и делу здравства од 5,5%, ванредно повећање пензија од 5,5%, а почетком 2024. године, у складу са законском формулом за усклађивање, пензије су повећане за 14,8%. У циљу одржања стандарда и куповне моћи становништва усвојене су следеће мере: подизање минималне зараде у 2024. години за 17,8%, повећање зарада у јавном сектору од 10%, уз даље смањење пореског оптерећења зарада испод 60%. Ове мере делују на повећање личне потрошње и последично, на приходе од пореза на потрошњу. Очекиван је и позитиван тренд кретања прихода од опорезивања рада и поред смањења пореског оптерећења, услед дејства предложених

мера на запосленост и зараде у приватном сектору. На план прихода утицало је предвиђено враћање акцизне политике у редовне токове, укључујући и делимично подизање реалних износа акцизних стопа. У 2024. години планирана су значајна средстава за интервенцију на тржишту енергије, међутим услед стабилизације цена и расположивости енергената, део неутрошених средстава биће пренамењен.

Ризици који су узети у обзир приликом планирања фискалног оквира за ову годину су и даље присутни, али са нешто мањим интензитетом. Раст економске активност био је изнад пројектоване кварталне динамике, док су инфлаторна кретања на нивоу очекиваних. Процена привредног раста за ову годину благо је ревидирана навише. Остварење прихода у првом кварталу 2024. године боље је од планираног. Највећа апсолутна промена бележи се код пореза на додату вредност док су остали облици претрпели мање ревизије или су остали на истом нивоу. Кретања на тржишту рада су у нивоу очекивања, што, уз истовремени раст реалног дохотка, позитивно утиче на наплату прихода од пореза на потрошњу.

Фискалним оквиром за 2024. предвиђа се фискални дефицит од 2,2% БДП, што је непромењено у односу на буџетски план. Учешће јавног дуга у БДП на крају 2024. године износиће 52%. Предвиђен фискални резултат омогућава спровођење развојних мера, уз задржавање тренда смањења учешћа јавног дуга у БДП.

Правци фискалне политике у 2025. години

Циљеви фискалне политике у наредном средњорочном периоду биће очување стабилне позиције јавних финансија и опадајућа путања јавног дуга. Опредељење је да се и поред високе неизвесности у погледу глобалних економских токова, фискална политика усмери на стабилизацију јавних финансија, а креиран фискални простор употреби за правовремену реакцију фискалне политике на евентуалне економске шокове. Тако ће фискална политика у наредном периоду, креиране мере и њихове фискалне импликације бити формулисани да не угрозе стабилност јавних финансија и темпо смањења јавног дуга, одрже и повећају животни стандард становништва и помогну привредни развој, али и да осигурају флексибилност у случају снажнијег удара кризе. Такође као подршка бржем привредном расту, почетком 2024. године започете су активности на реализацији развојног плана „Скок у будућност” чија се пуна имплементација очекује у наредном средњорочном периоду. Тако ће фискални импулс бити усмерен на повећање јавних инвестиција са фокусом на оне приоритетне и продуктивне, а реформом управљања јавним инвестицијама ће се додатно подржати висок квалитет инвестиционих улагања.

За 2025. годину планиран је фискални дефицит сектора државе од 2,5% БДП а у складу усвојеним средњорочним оквиром, који предвиђа одржање фискалне стабилности и смањење учешћа јавног дуга у БДП. Предвиђа се стабилизација дефицита сектора државе на ниво од 2,3% БДП до 2027. године и пад учешћа јавног дуга на 50,5% БДП.

2. Обим средстава, односно лимит расхода и издатака буџетског корисника за 2025. годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године

У овом упутству утврђују се смернице за планирање појединих категорија расхода и издатака као и ограничења расхода и издатака корисника буџетских средстава.

Приликом утврђивања лимита расхода и издатака за сваког буџетског корисника, пошло се од важеће организационе, функционалне и програмске структуре, надлежности корисника према Закону о министарствима („Службени гласник РС”, бр. 128/20, 116/22 и 92/23-др. закон), предлога приоритетних области финансирања буџетских корисника, извршења расхода и издатака у претходном периоду и пројекције извршења расхода и издатака до краја 2024. године, као и остварених учинака програма.

Код буџетских корисника код којих је у току 2024. године дошло до промена у организационој структури или у надлежностима, извршена је одговарајућа корекција обима средстава за 2024. годину, што је представљало основ за утврђивање лимита за 2025. годину.

Такође, у утврђеним лимитима садржана су финансијска средства која су потребна за спровођење донетих закона, измена закона, као и других аката у 2024. години и ранијим годинама, а који захтевају ангажовање финансијских средстава у 2025. години и наредне две године. Наведена средства планирана су на основу процене финансијских ефеката достављених од стране буџетских корисника приликом предлагања тих аката.

Финансирање нових пројеката у оквиру лимита корисници могу предложити уколико је дошло до ослобађања фискалног простора услед завршетка финансирања неке од постојећих мера, гашења оних мера које нису дале жељене резултате финансирања и остварених уштеда.

Ограничења расхода по корисницима буџетских средстава постављена су на изворима финансирања 01 - Општи приходи и примања буџета, 10 - Примања од домаћих задуживања и 11 - Примања од иностраних задуживања.

Уколико корисници буџетских средстава очекују донације, апропријације прихода и расхода (извор финансирања 05 и 06) могу планирати у складу са очекиваним износом средстава донације. Апропријације прихода и примања, расхода и издатака из извора финансирања 07 - Трансфери од других нивоа власти, 08 - Добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 - Примања од продаје нефинансијске имовине, могу се планирати у складу са реално очекиваним приливом средстава по том основу.

У складу са успостављањем децентрализованог система управљања средствима ЕУ, извор финансирања 56 - Финансијска помоћ ЕУ, треба планирати у складу са оствареним приливом у текућој години и очекиваним приливом средстава из ЕУ у наредној години, а што је детаљније објашњено у Инструкцији за обезбеђивање износа суфинансирања пројеката који се финансирају из финансијске помоћи Европске уније, достављене у прилогу овог упутства.

Средства потребна за суфинансирање ИПА пројеката садржана су у оквиру лимита буџетских корисника, а обрачуната су у сарадњи са Министарством за европске интеграције и секторима Министарства финансија надлежним за координацију система управљања и спровођења програма финансираних из средстава ЕУ. Буџетским корисницима који у својим предлозима финансијских планова не буду планирали довољно средстава потребних за суфинансирање, Министарство финансија ће приликом израде нацрта закона о буџету Републике Србије умањити друге економске класификације у потребном износу.

Распоред лимита по „главама” у оквиру раздела је прелиминаран. Надлежно министарство може да предложи другачији распоред у оквиру укупног лимита.

Ограничења расхода по корисницима буџетских средстава постављена су на групи конта 41 - Расходи за запослене, као и на економским класификацијама 411 - Плате, додаци и накнаде запослених (зараде) и 412 - Социјални доприноси на терет послодавца, на нивоу главе. Приказ лимита је доступан кроз софтверску апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ приликом уноса предлога финансијског плана буџетског корисника.

Структура расхода индиректних корисника буџетских средстава мора да буде у складу са смерницама датим у даљем тексту овог упутства. Надлежни директни корисници су дужни да реално планирају приходе и расходе индиректних корисника.

Напомињемо да приликом израде Нацрта закона о буџету Републике Србије за 2025. годину, утврђени обим средстава, односно укупан износ расхода и издатака буџетских корисника може бити коригован, на основу ревидиране Фискалне стратегије и пројекције извршења у наредном периоду.

Група конта 41 - Расходи за запослене

Плате запослених које се обезбеђују у буџету Републике Србије регулисане су Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 34/01, 62/06 - др. закон ... 157/20-др. закон и 123/21-др. закон), Законом о платама државних службеника и намештеника („Службени гласник РС”, бр. 62/06, 63/06 - исправка... 99/14, 95/18 и 14/22), Законом о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/14, 68/15-др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21-др.закон, 138/22 и 92/23), Законом о систему плата запослених у јавном сектору („Службени гласник РС”, бр. 18/16, 108/16, 113/17, 95/18, 86/19, 157/20 и 123/21) и другим посебним законима.

Закон о платама државних службеника и намештеника се не односи на плате изабраних лица у Народној скупштини (народни посланици) и Влади, већ се на њих примењују одредбе Закона о платама у државним органима и јавним службама.

На обрачун и исплату плата запослених у Министарству унутрашњих послова, Безбедносно-информативној агенцији, Министарству одбране, као и за носиоце правосудних функција (судије и тужиоци) примењују се одредбе посебних закона.

На плате запослених који раде на спровођењу контроле у Управи царина, Пореској управи и Управи за спречавање прања новца, поред Закона о платама државних службеника и намештеника, примењују се и посебни прописи (уредбе, правилници, одлуке и др.) којима је регулисан њихов рад.

У 2025. години основица за обрачун и исплату плата судија исплаћиваће се: 70% из извора 01 - Општи приходи и примања буџета, а 30% из прихода остварених по основу наплате судских такси које припадају правосудним органима.

Изузетно, услед смањеног обима прихода остварених по основу наплате судских такси, плате судија исплаћиваће се до 30% из прихода остварених по основу наплате судских такси које припадају правосудним органима, а преостали део из извора 01 – Општи приходи и примања буџета уз претходно добијену писану сагласност Министарства финансија.

Средства за плате планирана су на основу параметара и извршења у 2024. години, а евентуална корекција износа планираних за групу конта 41 извршиће се у току буџетске процедуре на основу ревидиране Фискалне стратегије, промене параметара за планирање расхода за запослене, процене потребних средстава за расходе за запослене

за 2025. годину, као и података доступних кроз информациони систем за централизован обрачун примања у јавном сектору - ИСКРА.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2025. години, не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда и бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава буџета Републике Србије и локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17-УС, 113/17 и 95/18 - аутентично тумачење), осим јубиларних награда за запослене који то право стичу у 2025. години и новчаних честитки за децу запослених. У 2025. години не могу се исплаћивати „нетранспарентни бонуси”.

У складу са чланом 7. Уредбе о припреми кадровског плана у државним органима („Службени гласник РС”, број 8/06) потребно је с предлогом финансијског плана доставити и нацрт кадровског плана на увид.

Група конта 42 - Коришћење услуга и роба

У оквиру групе конта која се односе на куповину роба и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2025. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају могућност смањења других накнада за рад, које нису обухваћене законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ и са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19, 44/21 и 44/21-др. закон, 129/21-др. закон, 130/21 и 138/22).

У оквиру лимита потребно је планирати средства за коришћење роба и услуга за које је Министарство финансија дало сагласност у складу са Уредбом о критеријумима за утврђивање природе расхода и условима и начину прибављања сагласности за закључивање одређених уговора који, због природе расхода, захтевају плаћање у више година („Службени гласник РС”, бр. 21/14 и 18/19).

Група конта 44 - Отплата камата и пратећи трошкови задуживања

Пројектовани износ расхода по основу камата за 2025. годину износи 225 млрд динара.

Група конта 45 - Субвенције

Приликом планирања расхода за субвенције, буџетски корисници треба да имају у виду њихову намену као и прописе који се тичу државне помоћи. Такође, неопходно је да буџетски корисници преиспитају све програме по основу којих им се додељују субвенције.

Укупне субвенције у области пољопривреде које се исплаћују са раздела Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде планирати у износу не мањем од 83 млрд динара (извор финансирања 01 - Општи приходи и примања буџета).

Поред наведеног, у оквиру лимита ове групе конта најзначајнија средства односе се на следеће намене:

- на разделу Министарства привреде, средства за улагања од посебног значаја, подршку развоју предузетништву и индустријском развоју;
- на разделу Министарства грађевинарства, саобраћаја и инфраструктуре, средства за субвенције за ЈП „Путеви Србије”, Коридори Србије д.о.о, привредна друштва у области железничког и ваздушног саобраћаја;
- на разделу Министарства заштите животне средине, средства за подстицаје за поновну употребу и искоришћење отпада, управљање заштитом животне средине и заштиту природе и климатске промене;
- на разделу Министарства рударства и енергетике, средства за субвенције за „енергетски угроженог купца”, за Пројекат изградње БеоГрид2025, субвенције за консолидацију пословања ЈП ПЕУ Ресавица и подршку реализацији ЕХРО Београд 2027;
- на разделу Министарства културе субвенције за подстицаје инвеститору да у Републици Србији производи аудиовизуелно дело.

Група конта 46 - Донације, дотације и трансфери (трансфери другим нивоима власти и организацијама обавезног социјалног осигурања)

Ненаменски трансфери јединицама локалне самоуправе планирани су у износу од 33,3 млрд динара.

У оквиру лимита ове групе конта на разделу Министарства културе садржана су и средства за реализацију пројекта „Престоница културе Србије”, а код Министарства информисања и телекомуникација средства за наменски трансфер за финансирање основне делатности Јавне медијске установе „Радио-телевизије Војводине” (средства за ове намене треба планирати уколико се стекне правни основ изменом Закона о јавним медијским сервисима).

У оквиру лимита ове групе конта на разделу Министарства државне управе и локалне самоуправе садржана су и средства за спровођење Програма за сузбијање ларви комараца на територији Републике Србије - Централна Србија.

Приликом планирања средстава на економској класификацији 463 - Трансфери осталим нивоима власти треба имати у виду следеће:

Потребно је у предлогу финансијског плана за 2025. годину посебно приказати средства, кроз софтверску апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ попуњавањем Прилога број 5. (средства буџета Републике Србије намењена за територију АП Војводина) која ће се из свих извора финансирања усмеравати из буџета Републике Србије буџету АП Војводине (трансфери за поверене послове, наменски трансфери јединицама локалне самоуправе са територије АП Војводине и др.), као и средства за инвестиционе пројекте од значаја за АП Војводину.

У циљу обезбеђивања података о укупним издвајањима за територију АП Косово и Метохија из средстава буџета Републике Србије, потребно је да корисници јавних средстава доставе податке о висини средстава која усмеравају по свим основама (плате, стални трошкови, инвестиције, социјална давања, накнаде за незапослене, пензије и др.) на територију АП Косово Метохија за 2025. годину, уношењем података кроз софтверску апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ попуњавањем Прилога број 6. (средства буџета Републике Србије намењена за територију АП Косово и Метохија).

Дотације Националној служби за запошљавање планиране су у укупном износу од 2,6 млрд динара од тога: 1,85 млрд динара са раздела Министарства финансија за подршку Националној служби за запошљавање; 0,75 млрд динара са раздела Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања и то: за подстицање

запошљавања особа са инвалидитетом 0,55 млрд динара и 0,2 млрд динара за Гаранцију за младе.

Дотације Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање планиране су у укупном износу од 267,3 млрд динара са раздела Министарства финансија за исплату редовних пензија и за пензијско и инвалидско осигурање у складу са Законом о пензијском и инвалидском осигурању и посебним прописима.

Дотације Републичком фонду за здравствено осигурање планиране су у укупном износу од 46,30 млрд динара. Са раздела Министарства финансија планирана је дотација у износу од 30,69 млрд динара и то: 30,19 млрд динара због смањене стопе доприноса за здравствено осигурање и 0,5 млрд динара по основу доприноса за здравствено осигурање за одређена привредна друштва. Са раздела Министарства здравља планирана је дотација у износу од 15,61 млрд динара и то: 3,8 млрд динара за накнаду зараде у случају привремене спречености за рад због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће, 7,2 млрд динара за здравствену заштиту лица оболелих од ретких болести, 4,6 млрд динара за здравствену заштиту лица која се сматрају осигураницима по члану 16. став 1. Закона о здравственом осигурању („Службени гласник РС”, број 25/19 и 92/23) и 0,01 млрд динара за подршку активностима Банке репродуктивних ћелија.

Дотације Фонду за социјално осигурање војних осигураника планиране су у износу од 0,2 млрд динара са раздела Министарства одбране за измирење обавеза по основу утврђених права на накнаду дела трошкова становања корисницима војних пензија.

Група конта 47 - Социјално осигурање и социјална заштита

Расходе по основу социјалне заштите из буџета потребно је планирати користећи прописане параметре за индексацију и планирани број корисника одређеног програма социјалне заштите. Потребно је образложити кретање броја корисника по појединим програмима социјалне заштите.

Група конта 48 - Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, у складу са одредбом закона о буџету Републике Србије, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

Група конта 49 - Средства резерви

Текућа и стална буџетска резерва планиране су у износу од 5,0 млрд динара.

Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

Корисници не исказују као капиталне издатке текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме, већ расходе за те намене (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме итд.) планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање.

Средства за експропријацију планирају се на разделу Министарства финансија. Корисници буџетских средстава дужни су да у току израде предлога финансијског плана

доставе Министарству финансија посебним дописом процену неопходних средстава за експропријацију за 2025, 2026. и 2027. годину.

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт, укључујући услуге пројектног планирања које су саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса. Капиталне пројекте чине и све јавне инвестиције у нефинансијску имовину чији је век трајања, односно коришћења дужи од једне године, које су финансиране из републичког буџета, буџета локалне самоуправе, зајма и/или бесповратних средстава примљених у име Републике Србије или уз гаранције Републике Србије.

Уредбом о капиталним пројектима („Службени гласник РС”, број 79/23), ближе се уређују садржина, начин припреме, оцене, процене спремности и одабира капиталних пројеката, праћење реализације, извештавање о учинку и вредновање свих позитивних и негативних ефеката капиталних пројеката, а у циљу делотворног и ефикасног управљања јавним средствима.

Буџетски корисници уносе информације о свим капиталним пројектима на њиховом разделу/глави (укључујући и новопредложене капиталне пројекте) у софтверску апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ попуњавањем Прилога 2.

Трошкове разраде пројектних идеја (израду претходне студије изводљивости, односно претходне студије оправданости са генералним пројектом, као и студије изводљивости, односно студије оправданости са идејним пројектом) директни буџетски корисници могу планирати у оквиру одговарајуће програмске активности.

Вишегодишње планирање капиталних пројеката

Капиталне пројекте потребно је планирати по годинама у оном износу који је остварив и одговоран са фискалне и економске тачке гледишта.

Приликом вишегодишњег планирања капиталних пројеката корисници полазе од члана 5. Закона о буџету Републике Србије за 2024. годину („Службени гласник РС”, број 92/23), и то за обавезе које су преузели по уговорима које се односе на капиталне издатке и захтевају плаћања у више година, а за које је добијена сагласност Владе. Корисници су дужни да те обавезе укључе у свој финансијски план у износу обавезе за ту годину и планирају по годинама у оквиру лимита на свом разделу/глави.

За капиталне пројекте за које нису преузете вишегодишње обавезе, корисници су дужни да анализирају физичку и финансијску реализацију тих капиталних пројеката, у циљу ефикасније алокације средстава.

Код пројеката где се као извор финансирања појављују пројектни зајмови, потребно је приликом планирања буџета укључити и средства пројектних зајмова намењена за њихову реализацију, али само у износу за који се процењује да ће бити повучен и потрошен у тој години, узимајући у обзир статус пројектног зајма, уговором дефинисане рокове, услове и динамику повлачења средстава итд.

Корисници буџетских средстава достављају Министарству финансија преглед пројектних зајмова кроз софтверску апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ попуњавањем Прилога 3а: Преглед пројектних зајмова и Прилога 3б: Преглед донација.

Зелено буџетирање

Зелено буџетирање на почетку увођења у Републици Србији представља процес у оквиру којег се доприноси буџетских средстава заштити животне средине идентификују и процењују у односу на конкретне показатеље учинка, у циљу бољег усклађивања буџетских политика са циљевима у области заштите животне средине. Поступци обележавања зеленог буџета настоје да идентификују програмске активности и пројекте који доприносе позитивно клими и животној средини. Циљ овог процеса је да се буџетски процеси државе учине транспарентнијим и доступнијим јавности, тако што се јасно указује на то како су опредељена буџетска средства повезана са циљевима заштите животне средине. То подразумева акценат на обележавању расхода и издатака повољних по животну средину и саопштавању резултата обележавања јавности.

Како би се на правилан начин обележили „зелени расходи” у буџету, а који ће бити исказани на нивоу пројеката, односно програмских активности, донета је Методологија за зелено означавање пројеката у буџету Републике Србије која је објављена на сајту Министарства финансија на линку <https://www.mfin.gov.rs/dokumenti2/metodologija-za-oznaavanje-zelenih-projekata>.

Буџетски корисници су у обавези да приликом предлагања финансијских планова за 2025. годину користе Методологију за означавање зелених пројеката, а детаљне смернице за њено спровођење дате су у Анексу који је саставни део овог упутства: Методолошке конвенције за зелено означавање буџета. Означавање „зелених пројеката“ врши се у софтверској апликацији за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање – СПИРИ. За све нове пројекте потребно је приликом подношења захтева за отварање пројекта/програмских активности, које се врши кроз систем СПИРИ, изабрати опцију да ли нови пројекат/програмска активност представља зелени пројекат. У случају да је потребно постојеће пројекте и програмске активности који тренутно немају атрибут „зелени“ означити као „зелене” неопходно је послати е mail са списком пројеката и програмских активности на мејл адресу miroslav.buncic@mfin.gov.rs.

Прилог 10 који се односи додатне информације за означавање „зелених пројеката” доставља се на е-mail адресу: budzet@mfin.gov.rs.

Да би доделили ознаку „зелена” у систему СПИРИ, носиоци програма у ресорном министарству или органу државне управе треба прво да идентификују пројекте и активности који се могу сматрати неутралним по дефиницији у складу са усвојеним методолошким праксама у Зеленој листи ЕУ; да саставе ширу листу релевантних пројеката и активности за које сматрају да би могли да заслуже „зелену” ознаку, на основу ове листе; да изврше проверу квалитета, односно да прођу кроз ширу листу и одлуче да ли ознака може да се додели без даљих испитивања. Уколико се очекује да ће сав или велики део расхода довести до повољних утицаја на животну средину или климу и да неће имати значајне неповољне утицаје на било коју од шест еколошких димензија у Таксономији ЕУ, расход може бити обележен као „зелен” (тачка 2.2. Методологије).

Средства остварена продајом доплатне поштанске марке

Корисници који планирају прикупљање средстава издавањем и продајом доплатне поштанске марке за одређену намену морају тачно планирати износе прихода по овом основу како би на одговарајући начин биле планиране апропријације прихода и расхода по овом основу. Податке о издавању доплатне поштанске марке потребно је доставити кроз софтверску апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ попуњавањем Прилога број 7.

Јавне агенције

У вези са одредбама Закона о буџетском систему, које се тичу корисника јавних средстава (у оквиру списка корисника јавних средстава, који утврђује министар посебним актом, посебно ће се водити јавне агенције) потребно је да надлежна министарства, податке о укупним приходима и расходима агенција доставе кроз софтверску апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање СПИРИ попуњавањем Прилога број 8.

Програмски буџет и полугодишње извештавање о учинку

Програмски буџет, као један од механизма за спровођење реформе управљања јавним финансијама, омогућава боље управљање учинком јавне управе, већу одговорност корисника буџета, успостављање снажнијих веза између годишњег буџета, утврђивања приоритетних расхода и издатака и спровођења јавних политика, као и већу транспарентност потрошње. Буџетски корисници су у обавези да искажу свој финансијски план према програмској класификацији у складу са Упутством за припрему програмског буџета.

У складу са Законом о буџетском систему директни корисници средстава буџета Републике Србије достављају Министарству финансија уз предлоге финансијских планова и полугодишњи извештај о учинку програма за текућу годину.

Праћење је пословни процес у надлежности корисника буџета у ком се прикупљају, обједињавају, евидентирају и анализирају релевантне информације о томе како се програми, односно програмске активности и пројекти као компоненте програма, спроводе у односу на очекиване резултате у дефинисаном периоду.

Полугодишње извештавање о учинку програма подразумева израду извештаја о учинку програма (за последњу текућу фискалну годину), који садржи: преглед циљних и остварених вредности показатеља учинка и образложење евентуалних одступања и образложење спровођења програма, програмских активности и пројеката у односу на постављене циљеве и определена, тј. утрошена средства.

Интерна организација праћења и извештавања о учинку програма државних органа обухвата праћење и извештавање о учинку програма где на организован начин учествују представници свих организационих јединица у саставу корисника буџета. У циљу ефикасности и ефективности овог поступка, потребно је успоставити организациону структуру са јасно дефинисаним надлежностима и одговорностима, прецизирати кораке у поступку, као и канале комуникације и размене информација.

Детаљније информације о претходно наведеном налазе се у Упутству за праћење и извештавање о учинку програма.

Директни буџетски корисници су у обавези да свој полугодишњи извештај о учинку унесу у апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ.

Уколико постоји потреба за измену програмске структуре потребно је послати допис потписан од стране руководиоца органа на e-mail адресу: budzet@mfin.gov.rs.

Препоруке за унапређење израде програмског буџета

На основу искуства у примени програмског буџета, а у циљу унапређења програмског буџета као механизма за повећање транспарентности, одговорности и учинка јавне потрошње, Министарство финансија је припремило следеће препоруке за израду програмског буџета:

- Смернице за уравнотежену програмску структуру: број програма за министарства од 3 до 7, остали буџетски корисници од 1 до 3, број програмских активности и/или пројекта по програму од 2 до 10;
- За програм може бити дефинисано до три циља, а за програмску активност или пројекат до два циља. Број показатеља учинака је до два по циљу;
- У изради програмских информација потребно је да учествују сви сектори у оквиру буџетског корисника у складу са својим надлежностима јер израда програмских информација није посао само финансијске службе;
- Одговорно лице за програм, програмску активност или пројекат, одговорно је за релевантност и тачност програмских информација (укључујући циљеве и показатеље учинка), као и за праћење ефикасности, сврсисходности и делотворности спровођења активности и потрошње у оквиру програма, програмске активности или пројекта;
- Као правни основ није потребно наводити опште законе који се односе на све кориснике као што су закон о буџету, закон о буџетском систему, закон о Влади, закон о министарствима, закон о платама итд. Такође, није потребно наводити бројеве службених гласника;
- На нивоу програма је потребно дефинисати макар један циљ и индикатор који се односе на исходе, док се циљеви и индикатори који се односе на излазне резултате дефинишу на нивоу програмске активности и пројекта. На нивоу програма и програмских активности не могу бити дефинисани исти циљеви и индикатори;
- Неопходно је да циљеви буду јасно и конкретно дефинисани и да представљају кратку и сажету изјаву о томе како желимо да изгледа промењено будуће стање;
- Циљеви и индикатори не могу бити исто дефинисани. Циљ представља сажету изјаву о томе како желимо да изгледа промењено стање коме тежимо у односу на тренутну ситуацију, а индикатор представља начин мерења постизања циља;
- Потребно је преиспитати број циљева и индикатора и држати се смерница за уравнотежену програмску структуру из прве препоруке;
- Код индикатора је потребно ажурирати базе године тако да имамо податак за последњу релевантну годину за коју постоји податак;
- Потребно је попунити вредности индикатора за све године и не користити цртице и слично уместо конкретног податка;
- Вредност индикатора може бити иста у свим годинама уколико се жели показати одржавање квалитета пружања неке услуге на високом нивоу (нпр. време доласка хитне помоћи на лице места). Код већине индикатора циљане вредности морају да имају тренд раста или пада;
- У коментару је потребно појаснити да ли се повећање или смањење вредности индикатора сматра унапређењем тренутног стања;
- Потребно је појаснити да ли се вредности индикатора у бројевима или процентима односе на кумулативне податке или појединачне по годинама;
- Неопходно је раздвојити индикаторе код којих је више вредности дефинисано у оквиру једног индикатора (нпр. број жена и мушкараца са високом стручном спремом);
- Код уско стручно дефинисаних индикатора у коментару појаснити исте;
- Код одређених индикатора дефинисати скалу распона вредности нпр. просечна оцена задовољства потрошача (скала од 1 до 4);
- Избегавати индикаторе који имају вредност да/не;
- Код индикатора који се односе на инспекцијски надзор препорука је да се користи комбинација два индикатора, први који се односи на број инспекцијских надзора

и други који се односи на проценат уочених неправилности у укупном броју инспекцијских надзора;

- Као извор верификације наводити извештаје који су јавно доступни и наводити тачан назив извештаја (није довољно навести само „извештај”);
- Обратити пажњу на тип циља, код неких корисника циљеви су означени као родно одговорни иако нису тако дефинисани.

На следећим линковима се налазе Упутство за израду програмског буџета и Упутство за праћење и извештавање о учинку програма:

https://www.mfin.gov.rs//upload/media/wqiDSC_60e8438280229.pdf

https://www.mfin.gov.rs//upload/media/hZhIZO_60169cbc90aa9.pdf

Уколико буџетски корисници имају потребу за додатним радионицама за унапређење програмске структуре или програмских информација могу се обратити Сектору буџета Министарства финансија на e-mail адресу: budzet@mfin.gov.rs.

Родно одговорно буџетирање

План увођења родно одговорног буџетирања у поступак припреме и доношења буџета Републике Србије за 2025. годину са Упутством налази се на линку: <https://mfin.gov.rs/dokumenti2/plan-uvoenja-rodno-odgovornog-budzetiranja-u-postupak-pripreme-i-donoenja-budzeta-rs-za-2025-godinu>

Буџетски корисници обухваћени овим планом настављају са применом и даљим унапређењем родно одговорног буџетирања у својим предлозима финансијских планова за 2025. годину, са пројекцијама за наредне две фискалне године.

3. Садржај предлога финансијског плана

Предлог финансијског плана буџетског корисника за 2025. годину и пројекције за 2026. и 2027. годину, са образложењем уносиће се у апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ приликом уноса предлога финансијског плана буџетског корисника.

Прилози

Потребно је попунити и посебне прилоге. Прилози од 1ђ. до Прилога 9 се попуњавају кроз софтверску апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ, док се Прилог 1 (без прилога 1ђ) попуњава у екселу и доставља само од стране буџетских корисника који нису укључени у Централни информациони систем за обрачун примања - ИСКРА.

Прилог број 1. Планирана средства за плате у 2025. години (попуњен Прилог 1 доставља се на e mail: budzet@mfin.gov.rs).

Прилог 1ђ. Пројекција плата, при чему се за 2024. годину попуњава планирана маса средстава за плате и планиран број запослених до краја године, а за 2025. годину попуњавају се планиране вредности за све месеце и планирани број запослених у складу са планираним средствима за 2025. годину.

Прилог 2. Преглед капиталних пројеката;

Прилог 3а. Преглед пројектних зајмова;

Прилог 3б. Преглед донација;

Прилог 5. Средства буџета Републике Србије намењена за територију АП Војводина;

Прилог 6. Средства буџета Републике Србије намењена за територију АП Косово и Метохија;

Прилог 7. Средства доплатних поштанских марака;

Прилог 8. Подаци о пословању јавних агенција;

Прилог 9. Комисије и уговори.

Прилог 10. Зелени пројекти (попуњен Прилог 10 доставља се на е mail: budzet@mfin.gov.rs).

Посебне напомене:

Корисници средства буџета Републике Србије могу преузети вишегодишње обавезе једино у складу са чланом 54. Закона о буџетском систему („Службени гласник РС”, бр. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/14, 68/15-др. закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/18, 31/19, 72/19, 149/20, 118/21, 118/21-др.закон, 138/22 и 92/23), односно пројекти за које преузимају вишегодишње обавезе морају бити исказани у члану 5. закона о буџету Републике Србије за 2025. годину.

Од 2025. године у Систем извршења буџета укључују се индиректни корисници Министарства просвете - установе основног и високог образовања.

4. Поступак и динамика достављања предлога финансијског плана буџетских корисника

Предлог финансијског плана буџетског корисника за 2025. годину и пројекције за 2026. и 2027. годину, са образложењем уносиће се у апликацију за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ приликом уноса предлога финансијског плана буџетског корисника.

Буџетским корисницима ће, у софтверској апликацији за припрему буџета, бити доступна програмска структура, односно програми са припадајућим програмским активностима и пројектима који су усвојени Законом о буџету Републике Србије за 2024. годину, затим програмске активности и пројекти који су отворени у току буџетске 2024. године, као и током израде предлога приоритетних области финансирања буџетских корисника за 2025. годину са пројекцијама за 2026. и 2027. годину, у складу са актуелном програмском структуром.

Програмске информације (образложења, циљеви и показатељи) ће бити учитане из предлога приоритетних области финансирања буџетских корисника у предлог финансијског плана за 2025. годину са пројекцијама за 2026. и 2027. годину у складу са актуелном програмском структуром.

Овако исказана програмска структура ће буџетским корисницима послужити као основа за израду предлога финансијског плана за 2025. годину са пројекцијама за 2026. и 2027. годину.

Унос предлога финансијских планова буџетских корисника биће омогућен од 8. јула 2024. године у апликацији за припрему, извршење, буџетско рачуноводство и извештавање - СПИРИ.

Штампани формат предлога финансијског плана буџетског корисника мора имати печат и потпис функционера буџетског корисника.

Ажурирано корисничко упутство за рад у апликацији налазиће се на интернет страници Министарства финансија, у секцији „буџетски корисници”. Контакт телефон за пружање техничке подршке буџетским корисницима при раду у апликацији је 011/765-2138 и 011/765-2151.

За појашњења Упутства обратити се аналитичарима из Одељења буџета који су задужени за одређеног буџетског корисника.

Крајњи рок за достављање предлога финансијских планова је 15. септембар 2024. године.